

Januar
2021

Nyt om FGU#30

Indhold

1. Nyt fra styrelsen
2. Prøveafholdelse
3. Ekstra midler til FGU-sektoren
4. Data på uddannelsesstatistik.dk
5. Nyt materiale om elevdemokrati
6. FGU for indsatte i fængsler og arresthuse
7. FGU på Læringsfestival online 2021 i marts
8. Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forberedende grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig UVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU' (uvm.dk). Orienteringsbrevet bliver også publiceret på uvm.dk/fgu.

Det aktuelle orienteringsbrev vil ligeledes altid kunne læses på emu – danmarks læringsportal, emu.dk/fgu, som er ministeriets faglige portal til sektoren.

1. Nyt fra styrelsen

Det er fortsat muligt at finde [information vedr. COVID-19 på ministeriets hjemmeside](#), blandt andet spørgsmål/svar, retningslinjer og lovgivning. Du kan også finde de breve, ministeriet har udsendt til sektorerne vedr. COVID-19, herunder også udsendte [nyhedsbreve til FGU-institutionerne i forbindelse med COVID-19 \(\[uvm.dk\]\(http://uvm.dk\)\)](#). Disse nyhedsbreve samler og præsenterer nyt i relation til COVID-19, som har betydning for FGU-området. Det kan være relevante love og bekendtgørelser, nye retningslinjer, vejledninger, spørgsmål/svar o.l.

Hvem læser med?

For at målrette nyhederne i FGU-nyhedsbrevet i tilstrækkelig grad, er vi interesserede i at vide mere om, hvem der læser styrelsens nyheder. Derfor vil det være meget nyttigt, hvis du har lyst til at besvare syv hurtige spørgsmål via dette link: <https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=CJKHUF62SJC2> Du kan svare på spørgsmålene frem til den 14. februar 2021. På forhånd mange tak!

2. Prøveafholdelse

FGU-institutionerne er, som det ser ud nu, nedlukket indtil 28. februar 2021, hvor eleverne nødundervises. Perioden for aflysning af prøver i FGU følger nu perioden for hjemsendelse af elever, således at den [centrale aflysning af prøver gælder frem til og med den 28. februar 2021](#). I denne periode erstatter standpunktsbedømmelse midlertidigt prøvebedømmelse. Du kan finde en [vejledning til håndtering af den midlertidige aflysning af prøver på emu.dk](#). Du kan finde [centrale spørgsmål/svar om prøveaflysningen på uvm.dk](#).

Selvom prøverne i øjeblikket er aflyst, handler denne udgaves inspirationshistorie om prøver, nærmere bestemt afholdelse af såkaldte "prøveprøver", der er en slags generalprøver forud for de rigtige prøver. Læs mere om FGU Nordvests erfaringer med dette sidst i nyhedsbrevet.

3. Ekstra midler til FGU-sektoren

[I finanslovsaftalen for 2021 er der afsat midler til at styrke ungdomsuddannelserne og FGU](#). Der er afsat 60 mio. kr. til FGU i 2021 til et ekstraordinært løft af tilpasningsmidlerne. Det ekstraordinære løft skal være med til at sikre de bedst mulige rammer for FGU-institutionerne og skal anvendes til at investere yderligere i tilpasningen af bygninger og lokaler. Derudover er der afsat 30 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til et løft af det inkluderende læringsmiljø og de pædagogiske rammer på FGU-institutionerne.

Før jul blev der tilført yderligere midler til FGU-institutionerne via to særtilskud. Tilskuddene udgør 60,6 mio. kr. til understøttelse af den fortsatte implementering samt 4,8 mio. kr. til at understøtte gode overgange til ungdomsuddannelserne og arbejdsmarkedet. Midlerne til de to særtilskud fordeles forholdsmæssigt til FGU-institutionerne.

4. Data på uddannelsesstatistik.dk

Styrelsen for It og Læring offentliggør [uddannelsesstatistik for FGU på uddannelsesstatistik.dk](#).

På siden ligger pt. tilgangstal for FGU fordelt på køn, alder og spor på landsplan og på den enkelte institution fra 4. kvartal 2019 til og med 1. kvartal 2020.

Uddannelsesstatistikken forventes udvidet med flere data, efterhånden som de bliver tilgængelige.

5. Nyt materiale om elevdemokrati

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har udgivet materialet "Sæt dit aftryk", som handler om aktivt medborgerskab med fokus på at skabe elevdeltagelse, elevdemokrati og stærke elevråd. Formålet med "Sæt dit aftryk" er at give eleverne erfaring med demokratiske processer og værktøjer til at være aktive medborgere, der ønsker at leve i et fællesskab, hvor alle er

inkluderet. Materialet indeholder en række aktiviteter, der kan støtte elevdemokratiet på uddannelsesinstitutionerne.

Der er udsendt fysiske eksemplarer af materialet til alle FGU-institutioner. Hvis der er brug for flere eksemplarer, er I velkomne til at skrive til FGU-laeringskonsulenterne@stukuvn.dk. Du kan også finde materialet på hjemmesiden [Demokrati under udvikling \(duu.dk\)](#), hvor du ligeledes kan finde mere inspiration til aktiviteter, der understøtter arbejdet med fællesskab, demokrati og medborgerskab i den faglige undervisning. Derudover kan du læse om aktuelle tiltag, lytte til podcast og se film, der giver inspiration til det demokratifremmende arbejde.

6. FGU for indsatte i fængsler og arresthuse

[Bekendtgørelse om forberedende grunduddannelse \(FGU\) for indsatte i fængsler og arresthuse m.v.](#) er trådt i kraft 1. januar 2021. Bekendtgørelsen giver mulighed for at udbyde FGU for indsatte og eventuelt tidligere indsatte i fængsler og arresthuse under kriminalforsorgen på særlige vilkår. Du kan læse mere om de nærmere regler i bekendtgørelsen.

7. FGU på Læringsfestival online 2021 i marts

Danmarks Læringsfestival og Skolemessen arrangerer sammen Læringsfestival online 2021, som afholdes fra den 1. til den 4. marts 2021. De fire dage vil være fyldt med inspiration, idéer til undervisningen og konkrete indspark til undervisere, skoleledelser, pædagoger, konsulenter og andre med interesse for uddannelsesområdet. Det hele foregår online.

Festivalen består af en udstilling om læremidler med en bred vifte af tilknyttede praksisnære oplæg (gratis adgang) og en konference med et stort, fagligt program (deltagerbetaling). FGU vil være repræsenteret både i udstillingen og på konferencen. I udstillingen vil der bl.a. fra STUK's side blive sat fokus på praksisbaseret undervisning i FGU. På konferencen kan du høre forskellige FGU-institutioner fortælle om deres udvikling af fjernundervisning og praksisbaserede undervisningsforløb i FGU.

[Du kan læse meget mere om festivalens indhold, program m.m. på deres hjemmeside.](#)

8. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer bliver delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Hanne.Merrild.Jensen@stukuvn.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet kan du læse om FGU Nordvests erfaringer med at afholde prøveprøver.

"Prøveprøver" afholdt på FGU Nordvest

På FGU Nordvest har de afholdt såkaldte "prøveprøver" for alle elever på institutionens tre skoler. En prøveprøve er en slags generalprøve forud for de rigtige prøver, hvor elever, lærere og ledere har mulighed for at afprøve prøveformerne og hele setuppet omkring prøveafholdelsen. Hele vejen rundt har der været rigtig positive oplevelser med at afholde prøveprøver. Denne inspirationshistorie er skrevet med udgangspunkt i en samtale med Pernille Korsgaard Juhl, skoleleder på FGU-skolen på Mors.

Hvorfor afholde prøveprøver?

På FGU skal alle elever som udgangspunkt afslutte med prøver. Prøver er dermed uundgåelige og derfor er det rigtig godt at få dem øvet, fortæller Pernille Juhl og fortsætter: "Jeg havde lidt en oplevelse af, at det at gå til prøve bliver dramatiseret. Derfor var det rigtig vigtigt at få det afdramatiseret. Det handler om, at eleverne skal vise, hvad de har lært, og det er jo ikke hensigten at tage nogen til prøve, som ikke er klar til det." Afdramatiseringen gælder også for de lærere, der skal have eleverne til prøve. Prøveformerne på FGU er nye, og hverken elever eller lærere har endnu fået de store erfaringer med prøveafholdelse, blandt andet på grund af prøveaflysningen i foråret 2020. Derfor var der naturligt mange spørgsmål omkring prøverne både fra elever og lærere, og derfor valgte institutionen at afholde prøveprøver, fortæller Pernille Juhl.

Faglig fordybelse og coaches

Inden prøveprøverne var der afsat dage til faglig fordybelse, hvor de elever, der skulle til portfolio-prøveprøve, skulle udforme deres præsentationsportfolioer. "Eleverne har løbende arbejdet med portfolio, men der var forskel på, hvor meget indhold eleverne havde samlet, og nogle havde brug for at få det stilladseret mere. Denne faglige fordybning var der plads til i de her dage, hvor lærerne kunne vejlede eleverne individuelt", fortæller Pernille Juhl. Der blev udformet konkrete præsentationsportfolioer som blev givet til lærer og "censor" inden prøveprøven. Andre lærere på skolen agerede censorer.

Der var ligeledes stort fokus på det personlige og sociale aspekt af prøveprøverne. Derfor havde institutionen valgt at lærere skulle agerede coaches for eleverne på prøvedagen. Coachen ringede eleven op en time inden prøven for at sikre sig, at eleven var klar. Eleven skulle møde på skolen en halv time før prøven og blev her modtaget af coachen. "Det er jo ofte lige inden man skal ind til prøven, at klappen går ned, man mister troen på, at man kan, printeren driller, eller man lige har et lavpraktisk spørgsmål. Ved at have coaches skulle eleverne ikke gå rundt på skolen for at finde nogle at spørge," fortæller Pernille Juhl. Coachene blev således de gennemgående personer for eleverne på prøvedagen, hvor elevernes faglærere var centrale i forhold til den faglige del både før og til prøven.

Prøveprøverne forløb rigtig godt, og elever og lærere fik en smag på, hvordan det er at afholde prøve i FGU. Pernille Juhl fremhæver en oplevelse med en elev, der efter prøven kun har ét fokus, og det er at ringe til sin mor: "Han var så følelsesmæssigt ovenpå over at have gennemført det her," fortæller Pernille Juhl og fortsætter: "Det er et tydeligt billede på, hvordan det kan give noget godt i forhold til noget, som umiddelbart forekommer svært. Nemlig det at stille nogle krav, hvor udfaldet så ender med at blive en succesoplevelse. Det ser jeg som et tegn på, at lærerne virkelig er lykkedes med den her elev, ja, at den her elev er lykkedes."

Der blev også afholdt prøveprøver i faglige temaer. I faget Mad og Ernæring blev der afholdt praktisk prøve på én dag. I løbet af dagen tog lærer og "censor" eleverne skiftevis til side for at have en faglig dialog om opgaveløsningen. "Det var helt tydeligt, at det var noget særligt. Det var jo ikke nyt for eleverne at servere mad for skolen, men noget var anderledes den dag. Der var simpelt hen en anden opmærksomhed på maden fra elevernes side" fortæller Pernille Juhl.

Erfaringer fra prøveprøverne

Ifølge Pernille Juhl har afholdelsen af prøveprøver virkelig været en øjenåbner for både elever, lærere og ledere: "Uanset hvor man skal hen, er det en god ting at få prøvet at være i en situation, hvor der er en forventning, og så er det jo så vores opgave at skabe en ramme, så oplevelsen bliver god." Coach-funktionen viste sig at være en stor succes, og eleverne har udtrykt meget positiv respons på den del. Den erfaring tager vi helt sikkert med videre, fortæller Pernille Juhl.

Pernille Juhl fortæller også, at øvelsen har synliggjort, hvorfor arbejdet med portfolio giver så god mening, og i det hele taget at prøveformerne giver rigtig god mening. Efter at have læst elevernes evalueringer af prøveprøven er det tydeligt, at den her oplevelse er en, de vil huske, fortæller Pernille Juhl: "Det har givet dem en nysgerrighed og interesse."

Pernille Juhl giver afslutningsvist en anbefaling videre til kollegerne på andre FGU-institutioner: "Jeg er klart fortalende for, at man afholder prøveprøver - selvfølgelig med blik for at skabe en kontekst, som giver mening for de elever, man har. Jeg håber, at andre vil tage det til sig." På FGU Nordvest planlægger de at afholde prøveprøver igen til foråret. Hensigten er at give elever, lærere og ledelse endnu mere erfaring, indsigt og ro i forhold til prøverne og hele setuppet omkring dem. På den måde kan alle parter føle sig mere klar, når de rigtige prøver skal afholdes.